

ADRODDIAD BLYNYDDOL CYNGOR CYMUNED
LLANLLWCHAEARN

2023 / 24

Rhagair gan Gadeirydd y Cyngor Cymuned	3
Rôl a Swyddogaethau'r Cyngor	4
Aelodaeth o'r Cyngor	7
Gwaith y Cyngor 2023 /2024	8
Blaenoriaethau ar gyfer y dyfodol	11
Mynychu'r Cyngor / Cysylltwch â ni	12

Rhagair gan Gadeirydd y Cyngor Cymuned

Mae'n bleser gennyf gyflwyno adroddiad blynyddol Cyngor Cymuned Llanllwchaearn. Mae'n rhoi trosolwg o waith y Cyngor yn ystod y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2023 a 31 Mawrth 2024.

Cynghorydd Silyn Roberts

Cadeirydd Cyngor Cymuned Llanllwchaearn 2023 / 2024

2

Rôl a Swyddogaeth y Cyngor

Rôl y Cyngor

Gwaith a wneir gan y Cyngor Cymuned

Mae Deddf Llywodraeth Leol 1972 yn datgan bod pob rhan o Gymru mewn cymuned. Yn Lloegr, mae'r term "Cynghorau Plwyf" yn dal i gael ei ddefnyddio ond yng Nghymru, fodd bynnag, gelwir y term cyfreithiol a chyfansoddiadol ar gyfer yr unedau hyn o weinyddiaeth llywodraeth leol yn "Gynghorau Cymuned"

Y Cyngor Cymuned yw'r haen isaf o lywodraeth leol ac mae agosaf at y cyhoedd o ran diwallu anghenion lleol. Mae gan y Cyngor nifer o hawliau a dyletswyddau statudol.

Beth yw strwythur y Cyngor?

Darperir rhestr o'ch cynghorwyr lleol ar y dudalen nesaf. Mae gan y Cyngor Cymuned 7 Cynghorydd nad ydynt yn cynrychioli unrhyw blaid wleidyddol. Cânt eu hethol bob 4 blynedd. Cyflogir Clerc/Swyddog Ariannol rhan-amser i ymdrin â'r holl drefniadau ar gyfer cyfarfodydd a pharatoi agenda i ymdrin â'r cofnodion a materion ariannol a gweinyddol sy'n gysylltiedig â gweithredu gwaith y Cyngor. Cyflogir contractwyr hefyd i wneud gwaith arbenigol megis atgyweirio a chynnal a chadw h.y. torri glaswellt.

Mae'r Cyngor Cymuned yn gwneud sylwadau ar geisiadau cynllunio cyn i Gyngor Sir Ceredigion benderfynu arnynt. Maent yn darparu cyllid ar gyfer digwyddiadau, clybiau a gwasanaethau yn y Cymuned. Mae'r Cyngor yn penodi aelodau i eistedd ar gyrff Llywodraethu'r Ysgol.

Sut mae'r Cyngor yn gweithio?

Bydd unrhyw waith a wneir gan y Cyngor yn cael ei weithredu yn dilyn penderfyniadau a wneir mewn cyfarfodydd agored. Telir am unrhyw waith gydag arian cyhoeddus y mae'r Cyngor yn ei dderbyn drwy godi praesept sy'n rhan o'r Dreth Gyngor a bennir gan Gyngor Sir Ceredigion.

Beth yw praesept y Cyngor?

Yn 2023/24 pennir praesept y Cyngor ar £11,170.00. Codir y praesept i ariannu cyfrifoldebau'r Cyngor Cymuned gan gynnwys torri glaswellt a chynnal a chadw diffibriliwr a chyfraniadau i sefydliadau lleol.

A all y cyhoedd fynychu'r cyfarfodydd?

Ar bob cyfrif. Mae croeso i chi fynychu ein cyfarfodydd fel gwrandawyr yn unig – a byddem yn annog hynny. Nid oes gan aelodau'r cyhoedd hawl i gymryd rhan yn nhrefodaethau'r Cyngor na rhoi eu barn yn ystod y cyfarfod – fodd bynnag, efallai y bydd amgylchiadau eithriadol lle caniateir i'r cadeirydd alw am gyfraniad gan y cyhoedd ac iddynt wneud datganiad. Cynhelir cyfarfodydd y Cyngor yn fisol, ac eithrio mis Awst, ac fe'u cynhelir fel arfer ar y bedwaredd nos lau o'r mis. Gallwch fynychu drwy fynd i'r man cyfarfod yn Neuadd Caerwedros neu trwy Zoom.

Cyfarfod Blynyddol

Mae'r cyfarfod blynyddol yn rhwymedigaeth gyfreithiol fel y nodwyd yn Neddf Llywodraeth Leol 1972. Rhaid cynnal y cyfarfodydd blynyddol ym mis Mai. Y Cyngor sy'n penderfynu ar y dyddiad. Yr eitem gyntaf ar yr agenda yw ethol Cadeirydd y Cyngor Cymuned am y deuddeg mis nesaf.

Etholiad

I gael ei ethol yn Gyngorydd rhaid i aelod fod yn gymwysedig o dan y gyfraith, bod yn Ddinesydd Prydeinig a rhaid iddo fod wedi cyrraedd 21 oed.

Rhaid i'r ymgeisydd hefyd fod yn-

- etholwr llywodraeth leol
- wedi meddiannu, yn ystod y deuddeg mis cyfan cyn y diwrnod hwnnw, fel perchennog neu denant unrhyw dir neu fangre arall yn yr un ardal
- mae'r pennaeth, neu'r unig le gwaith, yn ystod deuddeg mis cyn yr etholiad, wedi bod yn y maes hwnnw.
- yn byw yn ystod y deuddeg mis cyfan yn yr ardal honno, neu o fewn tair milltir i'r ardal honno

3

Aelodaeth o'r Cyngor 2022/2023

Mae gan Gyngor Cymuned Llanllwchaearn 7 Cynghorydd

Aelod o'r Cyngor	Tymor y Swydd	Tymor fel Cadeirydd & Is-gadeirydd
1. Cynghorydd Silyn Roberts	Etholiadau Llywodraeth Leol Mai 2022	Cadeirydd Mai 2023 - Mai 2024
2. Cynghorydd Euros Lloyd	Etholiadau Llywodraeth Leol Mai 2022	Is-gadeirydd Mai 2023 - Mai 2024
3. Cynghorydd Gareth Ioan	Etholiadau Llywodraeth Leol Mai 2022	
4. Cynghorydd Meleri Richards	Etholiadau Llywodraeth Leol Mai 2022	
5. Cynghorydd Gill Hearne	Etholiadau Llywodraeth Leol Mai 2022	
6. Cynghorydd Mel Jones	Etholiadau Llywodraeth Leol Mai 2022	
7. Cynghorydd Matthew Vaux	Etholiadau Llywodraeth Leol Mai 2022	

Pryd mae Cyngor Cymuned Llanllwchaearn yn cyfarfod?

Mae Cyngor Cymuned Llanllwchaearn yn cyfarfod ar y pedwaredd nos lau y mis (ac eithrio mis Awst)

4

Gwaith y Cyngor yn 2023/2024

Agoriad Swyddogol Man Chwarae Bro Hafan

Cafwyd yr agoriad swyddogol i'r man chwarae ar 30 Medi 2023 wedi gwaith difflino rhai o aelodau'r Cyngor a gyda chefnogaeth grant sylweddol gan y Loteri Genedlaethol. Diolch yn fawr i bawb am eu gwaith.

Diffibriliwr Maenygroes

Sicrhau bod y peiriant yn cael ei gadw'n ddiogel ac yn sych ac ar gael mewn argyfwng.

Cyflymder cerbydau trwy Pentre'r Bryn

Mae'r Cyngor Cymuned yn parhau i geisio gweld gwelliannau o ran cyflymder cerbydau yn teithio trwy Pentre'r Bryn drwy drafodaethau gyda'r gymuned a'r heddlu lleol a cheisio creu Cynllun Gwyllo Cyflymder.

Ymgynghoriad Premiwm Treth y Cyngor Sir Ceredigion

Cyflwynwyd sylwadau ar yr ymgynghoriad.

Comisiwn Ffiniau

Lluniwyd ymateb i'r Comisiwn Ffiniau yn sgil cyhoeddi 'Adroddiad o Drefniadau Cymunedol Sir Ceredigion' (2024)

Gweithgor y 4 Llan

Mae aelodau o'r Cyngor yn rhan o 'Weithgor y 4 Llan' yn sgil creu Arolwg Tai Lleol.

Arosfan Pentre'r Bryn

Mae'r Cyngor yn parhau i wneud ymholiadau i geisio cael mynediad llawn i holl breswylwyr yr ardal, gan gynnwys yr anabl, i arosfan bysiau Pentre'r Bryn. Mae cynnal a chadw yr arosfan hefyd yn rhan o waith parhaus y Cyngor.

Gwasanaeth Bancio yng Ngheredigion

Yn sgil llythyr a dderbyniwyd gan Ben Lake AS ymatebwyd i'r holiadur gan fynegi pryder y Cyngor Cymuned am y nifer fawr o fanciau sydd yn cau yn ein hardaloedd a'r effaith a gaiff hynny ar breswylwyr.

Effaith Newid Cyfyngiadau Cyflwymder yn yr ardal

Yn sgil derbyn llythyr gan Elin Jones AS ymatebwyd i'r holiadur gan fynegi'r farn ymysg yr aelodau am natur y cyfyngiad heibio Ysgol Bro Siôn Cwilt yn ogystal â'r angen i gyfyngu ymhellach ar gyflymder cerbydau sy'n teithio bentrefi Maenygroes a Phentre'r Bryn.

Rhaglen Hyfforddiant

Rhodddwyd cynllun hyfforddiant newydd ar waith yn ystod 2023/24 i sicrhau bod yr holl gynghorwyr yn gwbl ymwybodol o brosesau a chyfrifoldebau'r aelodau a'r Cyngor.

Polisiau'r Cyngor Cymuned

Mabwysiadwyd nifer o bolisiau newydd yn ystod y flwyddyn.

Ceisiadau Cynllunio

Caiff Ceisiadau Cynllunio eu hystyried ym mhob cyfarfod ac anfonir sylwadau at y Gwasanaeth Cynllunio yn unol â hynny.

Cynyddu cyhoeddusdwydd y Cyngor

Mae'r Cyngor Cymuned yn parhau i rannu gwybodaeth trwy'r wefan www.llanllwchaearn.org a thrwy tudalen Facebook. Gallwch gysylltu gyda ni drwy'r cyfleusterau yma yn ogystal.

Rhoddion Ariannol (Adran 137)

- Cymdeithas Ddiwylliadol
- Clwb Bowlio Llanllwchaearn
- Ysgol Bro Sion Cwilt
- Ffrindiau Ysgol Bro Sion Cwilt
- CFFI Caerwedros
- Blood Bikes Wales
- Cerebral Palsy
- Elusen Ysbyty Arch Noa
- Ambiwylans Awyr Cymru
- Kids Cancer Charity
- Neuadd Caerwedros
- Merched y Wawr y Bryniau
- Urdd Gobaith Cymru – Cronfa Cyfle i bawb

5

Blaenoriaethau ar gyfer y dyfodol

Y meysydd blaenoriaeth y dylai Cyngor Cymuned Llanllwchaearn eu hystyried yn 2024/25

- Gweld gwelliannau a mynediad llawn i arosfan bysiau Pentre'r Bryn
- Glanhau ymylon ffyrdd yn gyson drwy brosiect codi sbwriel Gymunedol
- Parhau â'r gwaith i geisio gweld arafu ar gerbydau drwy Pentre'r Bryn a Maenygroes
- Gweld gwaith gweithgor y 4 Llan yn datblygu ymhellach ac yn dwyn ffrwyth yn unol â'r anghenion lleol

6

Mynychu Cyngor Cymuned Llanllwchaearn / Cysylltwch â Ni

Mynychu cyfarfodydd Cyngor Cymuned Llanllwchaearn

Mae'r Cyngor yn awyddus i weld aelodau'r cyhoedd yn mynychu Cyngor Cymuned Llanllwchaearn.

Ac eithrio eitemau cyfrinachol, cedwir pob busnes yn gyhoeddus.

Cyhoeddir yr holl bapurau agenda cyhoeddus ar-lein 3 diwrnod gwaith cyn y cyfarfod

Cysylltwch â ni

Mrs Sioned Davies (Clerc)
Fronhaul
13 Bro Gido
Gilfachreda
Ceredigion
SA45 9SR

Gwefan:

<https://llanllwchaearn.org/index.php/cy/>

Gwybodaeth Cynghorwyr

<https://llanllwchaearn.org/index.php/cy/cynghorwyr>